

Flomfaren må hensyntas

Store deler av infrastrukturen i Sør-Norge er de siste dagene satt ut av spill på grunn av flom og ras. I tillegg har mange mistet hus og hjem. Flomsikringen må bedres, særlig fordi vi må regne med hyppigere ekstremvær og et villere og våtere klima i tida framover.

Kommunene er etter plan- og bygningsloven ansvarlig for at naturfare blir vurdert og tatt hensyn til i arealplanlegging og byggesaker. Kommunene bør ikke regulere områder som viser seg å være særlig flomutsatt, til boliger. Høyres Nikolai Astrup, som er saksordfører for behandlingen av stortingsmeldingen om klimatilpasninger som ble lagt fram tidligere i mai, uttalte før helgen at kommunene også bør gjøre særlige sikringstiltak for det kan tillates å gjenreise

boliger i flomutsatte områder.

Det er vi helt enig med Astrup i. En forutsetning er at kommunene settes i stand til å vurdere flomfare og til å iverksette tilstrekkelige sikringstiltak.

Her har regjeringen viktig jobb å gjøre. Ifølge avisen Vårt Land rettet Riksrevisjonen i 2010 kritikk mot flomarbeidet i Norge på flere områder:

- Ingen av de nasjonale kartleggingene om flomrisiko tar hensyn til klimaendringer.
- Kartleggingene gjelder bare store vassdrag. Også mindre elver og vassdrag bør kartlegges.
- Manglende kunnskap om kartleggingen fører til at kartene ikke blir brukt i arealplanlegging og i analyser av risiko og sårbarhet.

Bygninger kan dermed bli oppført i utsatte områder, konkluderte Riksrevisjonen. Tre år etter Riksrevisjonens rapport er fortsatt ikke mindre vassdrag tatt med i flomsonekartene. Bare kart som er utarbeidet etter 2011, tar høyde for mer ekstremvær som følge av klimaendringer. Og informasjonssjøsjobben om kartleggingen vet ingen om er gjort.

Oppsummert

Villere

1 Flommen i forrige uke har gitt store tap.

Planlegging

2 Kommunene må ta hensyn til hyppigere ekstremvær i arealplanlegging og behandling av byggesaker.

Ressursbehov

3 Skal kommunene få gjort jobben sin, må staten følge opp med kompetanse, skikkelige flomsonekart og økonomiske midler for å gjøre de nødvendige klimatilpasningene.

Regjeringens stortingsmelding om klimatilpasninger i kommunene har gode intensjoner. Men kommunenes interesseorganisasjon KS har et godt poeng i at de nødvendige klimatilpasningene i kommunene ikke kan gjøres «uten betydelige økonomiske og administrative konsekvenser», slik det heter i meldingen.

Klimatilpasningen vil koste. Dersom jobben utsettes, blir samfunnskostnaden garantert høyere på sikt.

SAGT

av andre

Skadelig: Angela Merkels kuttpolitikk. FOTO: NTB SCANPIX

Kuttpolitikk

* «Nå våger ikke EU svinge øksen lenger. Kuttpolitikken virker ikke. Det skapes lite ny vekst. Fattigdommen spres som bråtebrann om våren. Underskuddene er riktignok mindre, men samlet sett øker gjelden - og ikke minst arbeidsløsheten. Når stadig flere mister jobben, går det den veien høna sparker med økonomien i et land.»

Magne Lerø i en kommentar i Vårt Land.

Kuttpolitikk II

* «Politikken vestlige eliter har satset alt på de siste årene dreper ikke bare økonomisk vekst og arbeidsplasser. Den dreper mennesker. Tusenvis av dem.»

Konklusjonen i en ny bok om hvilken innvirkning kuttpolitikk har på folks helse, ifølge Klassekampen.

Opp ned

* «Vårt eget kontinent preges av økonomisk tilbakegang, stigende arbeidsledighet, økende forskjeller og sosial uro. Spanjoler og portugisere strømmer til Latin-Amerika i jakt på jobber; i enkelte latinamerikanske land diskuteres det nå hvor mange europeere de egentlig har plass til. Verden snus på hodet.»

Utenriksminister Espen Barth Eide i en kronikk i Dagsavisen.

Kjekt å ha

* «Utlandet er kjekt å ha. Vi kan ikke klare oss uten. Men som enhver med overfylt loft og kjeller vet: det er kjekt å samle på ting, i tilfelle ... Men noen ganger må det ryddes. Det kalles prioritering.»

Kjell Dragness, utenriksredaktør i Aftenposten.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Drøbak – et museum?

DAGENS GJEST

Det var 15. mai at kommunestyre-representanten Dagfinn Danielsen fra Høyre klemte til: Drøbak sentrum skal ikke være et museum.

Kanskje har du besøkt det gamle ladestedet nede i sjøkanten ved innseilingen til Oslo. Byens vakre og verneverdige trebebyggelse har med sine små rosehager, trangete og uregelmessige gateløp mer enn en gang blitt omtalt og besunget. På din vei gjennom byen har du sikkert også lagt merke til trekirken, også kalt Vår Frelsers kirke i Drøbak, fra 1776. Vår Frelser ble den hetende fordi den i form minner om storebroren oppført i teglstein inne i hovedstaden. Byggherren var den lokale forretningsmannen, trelasthandleren og skipsrederen Niels Carlsen, som sammen med kona Martha Zachariasdatter også bekostet innredningen.

«**Det bør ikke** være et mål at Gamle Drøbak skal være et museum», uttalte altså kommunestyre-representant Danielsen til Akershus Amtstidende forleden. Bakgrunnen var at kommunens utvalg for miljø-, plan- og byggesaker skulle vedta en prosjekt-

beskrivelse for områdereguleringen av Gamle Drøbak, altså den pittoreske trehusbebyggelsen du kjenner fra sommerferier og postkort og som turistnæringen har levd godt av i alle år.

Mens prosjektgruppa ifølge avisen ønsker at planarbeidet skal sikre de verdiene som gjør Drøbak særegent og verdt et besøk, ønsker imidlertid Høyre å gå mer drastisk til verks. Danielsen vil ikke bare snevre inn selve området som skal omfattes av planen, men også utforme reguleringsbestemmelsene på en slik måte at den enkelte huseier gis «tilstrekkelig handlingsrom til funksjonelle og kostnadseffektive løsninger for vedlikehold og videreutvikling av sin eiendom». Dernest skal bestemmelsene være effektive å forvalte, og dessuten ivareta Gamle Drøbak sitt visuelle uttrykk og egenart.

Det høres besnærende ut, og den som har vært i kontakt med kulturminnebyråkratiet, vil uten vanskeligheter sikkert kunne gi sin tilslutning til Høyres ønskeliste. Men, hva er egentlig et steds «visuelle uttrykk og egenart»? Hvordan måles effektivitet i en slik sammenheng? Hva betyr det at eiere skal ha «tilstrekkelig handlingsrom til funksjonelle og

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

MALTRAKTERT

«**Helhetsinntrykket er at de funksjonelle og kostnadseffektive løsningene har maltraktert den lokale byggeskikken.**»

kostnadseffektive løsninger»? Kort sagt, hvem og hva skal avgjøre hva som er gode løsninger for hus og folk i Drøbak?

En reise gjennom Norge viser at det er ikke rigide regler eller snevre kulturminnefaglige hensyn som har vært problemet rundt om. Snarere har lokale småkonger, partipamper, en svulmende privatøkonomi, kunnskapsforakt, forblindet framskrittstro og kameratslig jovialitet mellom velgere, forvaltning og folkevalgte utradert våre byer og tettsteder. Lokal handelsstand har fått dø i sine gamle bykjerner mens lokale eiendomsutviklere og entreprenører har slått sine pjalter sammen med nasjonale og internasjonale kjeder om kjøpesentre i utkantene. Sakte, men sikkert er det ene stedet blitt det andre likt. Visst finnes det unntak, men helhetsinntrykket er at det nettopp er de funksjonelle og kostnadseffektive løsningene som har maltraktert den lokale byggeskikken.

«**Er vi egentlig i** ferd med å få et slags kulisserve, der festtaler og humør definerer hva som er verneverdig? Står vi overfor en helt ny praksis?» spurte Aftenpostens kommentator Lotte Sandberg nylig. Svaret er ja, og debatten i Drøbak er det beste bevis.